

[REDACTED]

[REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou LEGALSKILLS.SK, s. r. o., Legionárska 1/C, Bratislava, IČO 36 720 500, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Magdaléna Kollárová, proti postupu Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 32/2021 a jeho uznesení č. k. 6 Co 32/2021 z 22. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 19. septembra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 32/2021 a jeho uznesením č. k. 6 Co 32/2021 z 22. júna 2022 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“). Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie, priznať im finančné zadostučinenie a trovy konania.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že Okresnému súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) bola 15. decembra 2016 doručená žaloba Stavebného bytového družstva Bratislava IV (ďalej len „žalobca“) proti viacerým žalovaným ako spoluvlastníkom bytového domu – sťažovateľom o určenie, že písomné hlasovanie vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu

██████████, uskutočnené od 7. novembra 2016 do 14. novembra 2016 a rozhodnutia vlastníkov bytov o otázkach 1, 2, 3, 4, 5 schválené písomným hlasovaním uskutočneným v týchto dňoch sú neplatné.

3. Žalobca v žalobe ako žalovaných označil aj (už pred podaním žaloby zomrelých, a to v žalobe pôvodne žalovaných v 3. rade) ██████████ (zomrel ██████████) a ██████████ (zomrela ██████████) a žalobu odôvodnil tým, že sa ako prehlasovaný vlastník bytu podľa § 14 ods. 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) domáha určenia neplatnosti písomného hlasovania a rozhodnutí.

4. V bytovom dome na ulici ██████████ sú žalovaní vlastníkami bytov, žalobca je výlučným vlastníkom jedného bytu. Na základe zmluvy o výkone správy predmetného bytového domu vykonáva správu domu žalobca ako správca. Dňa 11. októbra 2016 bola správcovi sprievodným listom zástupcu vlastníkov doručená žiadosť o vykonanie písomného hlasovania vlastníkov bytov a nebytových priestorov bytového domu ██████████, v zmysle § 14 ods. 7 zákona č. 182/1993 Z. z. s návrhom listu „*Oznámenie o písomnom hlasovaní*“ spracovaným na hlavičkovom papieri správcu. Žalobca v žalobe uviedol, že ako vlastník bytu sa o písomnom hlasovaní dozvedel až 15. novembra 2016, keď mu bol doručený výsledok písomného hlasovania.

5. Z procesnej opatrnosti žalobca zažaloval všetkých vlastníkov bytov bytového domu na ulici ██████████ napriek tomu, že niektorí hlasovali proti prijatiu navrhovaných rozhodnutí, resp. nehlasovali vôbec, lebo títo žalovaní nepristúpili na stranu žalobcu a rozhodnutie súdu je účinné proti všetkým vlastníkom bytov v predmetnom bytovom dome a je nutné, aby vystupovali na strane žalovaných.

6. Na pojednávaní 14. mája 2018 žalobca predložil okresnému súdu písomný návrh na pripustenie vstupu ďalších subjektov do konania. Okresný súd uznesením č. k. 7 C 137/2016-577 zo 4. decembra 2018 pripustil vstup do konania na strane žalovaných: ██████████, ██████████ a ██████████, ktorí mali byť ako žalovaní označení už v žalobe v prekluzívnej 30-dňovej lehote v zmysle zákona č. 182/1993 Z. z.

7. Okresný súd rozsudkom č. k. 7 C 137/2016 z 11. mája 2020 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) žalobu v celom rozsahu zamietol bez toho, aby sa zaoberal samotným meritom veci a žalovaným priznal nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, argumentujúc tým, že žalobca žalobu nepodal v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote 30 kalendárnych dní proti všetkým vlastníkom bytov a nebytových priestorov.

8. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozhodnutím tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

9. Sťažovatelia považujú tvrdenie žalobcu, že v čase podávania predmetnej žaloby o úmrtí ██████████ a ██████████ nemal a ani nemohol mať vedomosť a nemal a ani nemohol mať vedomosť o prebiehajúcom dedičskom konaní, za účelové, pretože k úmrtiu oboch „žalovaných“

došlo dlhšiu dobu pred podaním žaloby (približne 10 a 8 mesiacov). Nesprávne označenie účastníkov z uvedených dôvodov nemôže byť na ťarchu žalovaných a dôsledky tejto nedbanlivosti musí znášať sám žalobca vrátane neúspechu v konaní (dôkazné bremeno na strane žalobcu).

10. Čo sa týka tvrdenia, že žalobca vychádzal z listu vlastníctva, tak je zrejmé, že v čase podania žaloby bola na liste vlastníctva evidovaná plomba vyznačená na základe [REDAKOVANÉ] a žalobca si pred podaním žaloby mal zabezpečiť list vlastníctva použiteľný na právne účely, čo však neurobil.

11. Keďže [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] zomreli pred začatím konania, v čase začatia konania nemali procesnú subjektivitu, pretože smrťou ich spôsobilosť mať práva a povinnosti zanikla (nedostatok procesnej subjektivity je neodstrániteľným nedostatkom podmienky tohto konania), a teda prvoinštančný súd nemohol rozhodnúť inak, ako žalobu zamietnuť, pretože žalobca mal k dispozícii 30-dňovú prekluzívnu lehotu na podanie riadnej žaloby, ktorej nedodržaním jeho právo zaniklo. Žalobca riadnu žalobu v rámci prekluzívnej lehoty nepodal, pretože nezažaloval všetky subjekty núteného spoločenstva.

12. Sťažovatelia tiež poukázali na okolnosť, že žalobca nie je prehlasovaným vlastníkom, a teda nie je oprávnený na podanie žaloby. Vedomosť o hlasovaní, jeho termíny a všetky podrobnosti boli žalobcovi včas oznámené, a teda mu bolo umožnené sa hlasovania zúčastniť, ale žalobca sa hlasovania dobrovoľne nezúčastnil, teda vedome a dobrovoľne nevyužil svoje právo a zanedbal povinnosť vlastníka bytu alebo nebytového priestoru v zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 182/1993 Z. z. zúčastňovať sa na správe domu a na schôdzi vlastníkov hlasovaním rozhodovať.

13. Sťažovatelia uviedli, že postup krajského súdu bol v rozpore s ustanoveniami Civilného sporového poriadku. Podľa sťažovateľov nebolo vôbec potrebné vykonávať dokazovanie týkajúce sa prehlasovaného vlastníka, a teda vrátenie veci opäť okresnému súdu považujú za neefektívne. V tomto prípade nebolo potrebné ani nariadovať pojednávanie, pretože aj vzhľadom na koncentráciu konania nebolo možné predložiť ďalšie nové dôkazy, teda vykonávanie akéhokoľvek ďalšieho dokazovania v prípade, keď nie je možné dosiahnuť iný výsledok konania ako zamietnutie žaloby, je neefektívne a predlžuje právnu neistotu sťažovateľov.

14. Sťažovatelia podali okrem viacerých urgencií aj sťažnosť na prieťahy v napadnutom konaní krajskému súdu, pretože viac ako rok vo veci nekonal. Po podaní sťažnosti krajský súd vo veci nariadil pojednávanie. Z odpovede krajského súdu č. k. 1Spr/81/2022 z 5. apríla 2022 vyplýva, že došlo aj k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sťažovateľov, čo samotná predsedníčka senátu priznala.

15. Krajský súd v rozpore so zásadou predvídateľnosti súdnych rozhodnutí a konania rozhodol o zrušení rozsudku okresného súdu a vrátení na opätovné rozhodnutie, čím sa sťažovatelia dostali opäť na začiatok konania. Krajský súd takto rozhodol napriek tomu, že v zmysle ustálenej právnej praxe je nepochybné, že žalobca nemôže byť v konaní úspešný, pretože vedel, že niektorí žalovaní už nie sú vlastníkami bytu, týchto zažaloval a v prekluzívnej lehote nedoplnil skutočných vlastníkov a taktiež žalobca preukázateľne nie je aktívne legitimovaný, pretože sa nezúčastnil hlasovania. Rozhodnutím krajského súdu tak došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ako aj k porušeniu práva na súdnu ochranu sťažovateľov.

16. Z už uvedeného popisu skutkového stavu je tiež zrejmé, že krajský súd porušil svoje povinnosti, došlo k neopodstatneným prieťahom v konaní, svojimi postupmi neúmerne predlžoval konanie,

konal neefektívne, čím porušil aj základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

17. Sťažovatelia zastávajú názor, že postup krajského súdu je nesprávny vzhľadom na to, že v prvom rade sa opiera o informatívny výpis z listu vlastníctva, ktorý nie je použiteľný na právne účely, a teda ako taký by nemal obstať ako nosný argument. Krajský súd svoje rozhodnutie postavil na skutočnosti, že na informatívnom liste vlastníctva nepoužiteľnom na právne účely bola len záznamová plomba, s čím sťažovatelia nesúhlasia a uvádzajú, že krajský súd by na takýto list vlastníctva nemal vôbec prihliadať, keďže je jasne označený ako nepoužiteľný na právne účely. Krajský súd tiež nesprávne prihliadol na to, že žalobca si nebol vedomý smrti manželov [REDAKOVANÉ] a z uvedeného dôvodu vrátil rozhodnutie súdu prvej inštancie, čím dokonca porušil svoju nestrannosť, keď sa takýmto zásadným spôsobom postavil na stranu žalobcu v rozpore so všetkými argumentmi a predloženými dôkazmi.

18. Z už uvedených dôvodov sťažovatelia zastávajú názor, že tvrdenie krajského súdu o nesprávnosti úvahy súdu prvej inštancie, ním prijatého skutkového záveru a na ňom založeného právneho posúdenia veci je takého charakteru, ktorý nie je možné zhojiť v odvolacom konaní, je nesprávne, pretože odvolací súd mal k dispozícii všetky dôkazy, ktoré bolo možné vykonať a z ktorých jasne vyplývala nemožnosť úspechu žalobcu v konaní, a teda pokiaľ zastával názor, že rozsudok okresného súdu je nesprávny, mal ho zmeniť, čo by však vzhľadom na dôkazy bolo nesprávne, a teda mu ostávala jediná možnosť, a to rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

19. Sťažovatelia tiež navrhli, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, aby okresný súd nezačal vo veci konať a nebol viazaný názorom krajského súdu. V prípade, ak nebude možné odložiť vykonateľnosť, sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd rozhodol o dočasnom opatrení a uložil okresnému súdu zdržať sa vykonávania úkonov a dokazovania, ako aj iného procesného postupu v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 7 C 137/2016.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

20. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) postupom krajského súdu a napadnutým rozhodnutím, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie. Sťažovatelia sa domáhajú ochrany ústavného súdu v konaní o určenie, že písomné hlasovanie vlastníkov bytov uskutočnené od 7. novembra 2016 do 14. novembra 2016 a rozhodnutia vlastníkov bytov a nebytových priestorov o otázkach 1 až 5 schválené písomným hlasovaním uskutočneným 7. novembra 2016 až 14. novembra 2016 sú neplatné. Krajský súd napadnutým rozhodnutím zrušil rozsudok okresného súdu, ktorým zamietol žalobu žalobcu proti sťažovateľom ako žalovaným a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces:

21. Podľa sťažovateľov krajský súd svojím rozhodnutím rozhodol arbitrárne a svojvoľne.

22. Osobitosťou prerokúvanej veci je skutočnosť, že predmetom ústavnej sťažnosti sťažovateľov je zrušujúce (kasačné) rozhodnutie odvolacieho súdu, čo znamená, že konanie o ich nároku nie je pred všeobecnými súdmi právoplatne ukončené. Vzhľadom na to sa ústavný súd musel najprv zaoberať rozsahom svojej meritórnej prieskumnej právomoci vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu.

23. Ústavný súd stabilne judikuje, že pokiaľ ide o základné práva a slobody, ústava rozdeľuje ochranu ústavnosti medzi všeobecné súdy a ústavný súd. Systém tejto ochrany je založený na princípe subsidiarity, ktorý určuje aj rozsah právomoci ústavného súdu pri poskytovaní ochrany základným právam a slobodám vo vzťahu k právomoci všeobecných súdov (čl. 142 ods. 1 ústavy), a to tak, že všeobecné súdy sú primárne zodpovedné za výklad a aplikáciu zákonov, ale aj za dodržiavanie základných práv a slobôd (IV. ÚS 23/05). Judikatúra ústavného súdu stabilne pripomína, že ochrana ústavnosti nie je a ani z povahy veci nemôže byť iba úlohou ústavného súdu, ale je takisto úlohou všetkých orgánov verejnej moci, v tom rámci predovšetkým všeobecného súdnictva. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti inštitucionálny mechanizmus, ktorý nastupuje až v prípade zlyhania všetkých ostatných do úvahy prichádzajúcich orgánov verejnej moci (napr. I. ÚS 214/09). Ústavný súd môže urobiť zásah na ochranu ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv sťažovateľa až vtedy, keď už ostatné orgány verejnej moci nie sú schopné protiústavný stav napraviť (IV. ÚS 322/09).

24. V súvislosti s podstatou a so zmyslom princípu subsidiarity ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, v ktorej opakovane zdôrazňuje, že základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie „je výsledkové“, to znamená, musí mu zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08).

25. Ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež opakovane vyslovuje, že predpokladom na záver o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len také porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstrániteľ'né činnosťou všeobecného súdu pred začatím konania alebo v konaní vo veci samej, resp. ktorého nápravu nemožno dosiahnuť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v príslušných procesných kódexoch (m. m. I. ÚS 148/03, III. ÚS 355/05, II. ÚS 307/06).

26. Ak ústavný súd v rámci svojej doterajšej rozhodovacej činnosti pripustil výnimky z tejto zásady, išlo o prípady, keď ešte pred právoplatným skončením konania vo veci samej bolo v konaní o ústavnej sťažnosti napadnuté právoplatné rozhodnutie, ktorým sa skončila iba určitá časť konania alebo ktorým sa riešila iba určitá parciálna procesná otázka. Podmienkou na pripustenie takejto výnimky však je, že v konkrétnom prípade musí ísť o rozhodnutie spôsobilé výrazne a nezvratným (nereparovateľným) spôsobom zasiahnuť do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd sťažovateľa, ako aj to, že námietka ich porušenia sa musí vzťahovať výlučne na dané štádium konania a nemohla by už byť uplatnená neskôr (IV. ÚS 195/2010), prípadne by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe alebo v opravných konaniach (IV. ÚS 322/09).

27. Okrem toho však i samotné napadnuté rozhodnutie je spôsobilé byť predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu, pretože niet pochyb, že i uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie

vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky plynúce z viacerých čiastkových aspektov základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa prvostupňové rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musí napríklad dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká naň z čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru plynie (m. m. III. ÚS 46/2013).

28. Sťažnostné námietky prezentované sťažovateľmi v odôvodnení ich ústavnej sťažnosti smerujú k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci zo strany krajského súdu. Sťažovatelia namietajú ústavnú neakceptovateľnosť právneho názoru krajského súdu, ktorý na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel v napadnutom rozhodnutí k opačnému právnemu záveru pri určení okruhu žalovaných, vychádzajúc z predpokladanej hodnovernosti údajov katastra nehnuteľností, na základe čoho konštatoval, že žalobca nemôže byť sankcionovaný stratou sporu, pokiaľ aktualizoval údaje o vlastníkoch bytov a nebytových priestorov po podaní žaloby, vychádzajúc z aktuálneho listu vlastníctva.

29. Podľa názoru ústavného súdu v aktuálnom procesnom štádiu konania pred všeobecnými súdmi (meritórny rozsudok je právoplatne zrušený a vec je vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie) neprichádza do úvahy pri rešpektovaní čl. 127 ods. 1 ústavy zasahovanie do nesúladu panujúceho medzi okresným súdom a krajským súdom v otázke právneho hodnotenia ustálených skutkových okolností prostredníctvom ústavno-súdneho prieskumu.

30. Po preskúmaní odôvodnenia napadnutého uznesenia zastáva ústavný súd názor, že vo veci sťažovateľov nejde o prípad vyslovenia takého záväzného právneho názoru krajským súdom, ktorým by bolo vopred záväzne predurčené rozhodnutie okresného súdu o merite veci spôsobom, ktorý by v budúcnosti z hľadiska prípadného neskoršieho ústavno-súdneho prieskumu meritórneho rozhodnutia mal pre sťažovateľov neodstrániteľné následky. Napadnuté uznesenie pritom podľa názoru ústavného súdu vyhovuje požiadavkám na riadne odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúcim z čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru), je argumentačne konzistentné a presvedčivé, pričom krajský súd zrozumiteľne, logicky vysvetlil dôvody a úvahy, ktoré ho viedli k zrušeniu rozsudku okresného súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

31. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že krajský súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie z dôvodov podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom viazaný právnym názorom odvolacieho súdu „*vec opätovne prejedná, na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie a po opätovnom rozhodnutí svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 C. s. p. tak, aby obsahoval dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné*“. Dôvodom zrušenia rozhodnutia podľa písm. c) citovaného ustanovenia Civilného sporového poriadku sú vady v skutkových zisteniach prvoinštančného súdu, ktoré spočívajú nielen v nevykonaní navrhovaných dôkazov, ale i v nesprávnom hodnotení dôkazov, ktoré vyústilo do nesprávnych skutkových zistení a v konečnom dôsledku aj do nesprávneho právneho posúdenia veci súdom prvej inštancie. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia dospel k záveru o nesprávnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie, keď konštatoval, že záver okresného súdu o nedodržaní 30-dňovej prekluzívnej lehoty na podanie žaloby proti všetkým aktuálnym vlastníkom bytov a nebytových priestorov v bytovom dome je predčasný a vychádzajúci z nesprávnych skutkových záverov. Krajský súd v ďalšom inštruoval

okresný súd, aby sa vysporiadal so skutočnosťami uvádzanými v odôvodnení jeho zrušujúceho rozhodnutia a týkajúcimi sa aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, čím naznačil nedostatočnosť ním zisteného skutkového stavu a v dôsledku toho i nesprávneho právneho posúdenia veci. Na základe uvedeného preto ústavný súd nepovažuje námietku sťažovateľov týkajúcu sa procesnej stránky spôsobu rozhodnutia zvoleného krajským súdom, ktorý mal podľa názoru sťažovateľov rozsudok okresného súdu potvrdiť, za dôvodnú, pričom od výsledku vysporiadania sa okresného súdu s okolnosťami označenými krajským súdom bude závisieť ďalší postup, resp. procesná reakcia, či už sťažovateľov, alebo ich protistrany v konaní.

32. Na tomto mieste ústavný súd už len dodáva, že v prípade, ak sťažovatelia nebudú v ďalšom konaní po vyčerpaní všetkých dostupných riadnych i mimoriadnych opravných prostriedkov (s čím samotní sťažovatelia v ústavnej sťažnosti počítajú, bod 79 ústavnej sťažnosti) úspešní, nič im nebráni, aby po jeho ukončení podali novú ústavnú sťažnosť zohľadňujúcu priebeh a výsledky daného konania. V tejto situácii preto odmietnutie predloženej ústavnej sťažnosti sťažovateľov žiadnym spôsobom nepoškodzuje. Zároveň ústavný súd napriek pochopeniu a citlivému vnímaniu celkovej dĺžky súdneho konania aj v perspektíve naznačenej sťažovateľmi zdôrazňuje, že nemôže obísť princíp subsidiarity svojej právomoci v zmysle čl. 127 ods. 1 ústavy *in fine* a § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Okrem už naznačených výnimiek takto (negatívne) pristupuje aj k prieskumu kasačných rozhodnutí dovolacieho súdu, pri kasačnom odvolacom rozhodnutí to platí o to viac (bez možnosti ignorovať eventuálne využitie legálnej právomoci dovolacieho súdu sťažovateľmi).

33. Z uvedených dôvodov ústavnému súdu jeho postavenie ochrancu ústavnosti oddeleného od sústavy všeobecného súdnictva neumožňuje skúmať námietky sťažovateľov, ktorými spochybňujú právne hodnotenie vo veci zisteného skutkového stavu, v štádiu po vrátení veci krajským súdom okresnému súdu na ďalšie konanie. Tieto námietky sa totiž koncentrujú výlučne na problém právneho posúdenia dosiaľ právoplatne nerozhodnutej veci prerokovávanej pred okresným súdom a krajským súdom.

34. Ústavný súd vzhľadom na prezentované závery ústavnú sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv sťažovateľov postupom a napadnutým rozhodnutím krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) v spojení s § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2. K namietanému porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov:

35. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcejmu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

36. Ústavný súd pri hodnotení veci konštatuje, že krajský súd už nemohol v čase podania ústavnej sťažnosti (19. septembra 2022) spôsobovať porušovanie označeného základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru svojou nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou, pretože vo veci 22. júna 2022 napadnutým rozhodnutím

doručeným právnenému zástupcovi sťažovateľov 9. septembra 2022 meritórne rozhodol. Svoju rolu tu zohráva aj dĺžka konania pred krajským súdom v období okolo dvoch rokov (teda mimo primárne konštatovateľného extrémneho vybočenia z únosnej doby konania na jednom stupni), najmä však okolnosť, na ktorú sťažovatelia miera v súvislosti s ovplyvnením dĺžky konania v jeho ďalšom priebehu kasačným rozhodnutím krajského súdu, a to vzhľadom na nemožnosť širšieho vecného prieskumu rozhodnutia krajského súdu ústavným súdom.

37. V danom prípade ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by za daných okolností zakladali možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy alebo práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v namietanom konaní po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

38. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľov vrátane ich návrhu na odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia, resp. vyslovenia príkazu okresnému súdu, aby sa zdržal vykonávania úkonov a dokazovania v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 137/2016.

39. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. októbra 2022

Ladislav Duditš
predseda senátu